

# PWYLLGOR SAFONAU

Cofnodion y cyfarfod hybrid a gynhaliwyd ar 22 Ionawr 2026

**YN BESENNOL:** Aelodau Annibynnol

Mr Trefor Owen (Cadeirydd)  
Mr Brace Griffiths (Is-Gadeirydd)  
Mr David Davies  
Mrs Gill Murgatroyd

**Yn cynrychioli'r Cynghorau Tref a Chymuned**

Y Cynghorydd Iorwerth Roberts

**WRTH LAW:**

Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog  
Monitro  
Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol/Dirprwy Swyddog Monitro  
(LL)  
Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol/Dirprwy Swyddog Monitro  
(GPW)  
Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd (ar gyfer Eitem 4)  
Swyddog Hyfforddi Adnoddau Dynol Cynorthwyol (LAJ) (ar gyfer  
Eitem 3)  
Swyddog Pwyllgorau (SC)

Mr Rhys Davies  
Y Cynghorydd Margaret M Roberts  
Y Cynghorydd Dafydd Rhys Thomas  
Mrs Margaret Thomas (Cyngor Tref/Cymuned)  
Rheolwr Dysgu a Datblygu Adnoddau Dynol (EP)

**YMDDIHEURIADAU:**

Mr Rhys Davies  
Y Cynghorydd Margaret M Roberts  
Y Cynghorydd Dafydd Rhys Thomas  
Mrs Margaret Thomas (Cyngor Tref a Chymuned)  
Rheolwr Dysgu a Datblygu Adnoddau Dynol (EP)

---

Croesawodd y Cadeirydd bawb i'r cyfarfod. Estynnodd groeso cynnes i Mr David Davies, aelod annibynnol newydd o'r Pwyllgor Safonau.

## 1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Datganodd Mrs Gill Murgatroyd a Mr David Davies ddiddordeb personol mewn perthynas ag Eitem 7 ar raglen heddiw. Mae'r ddau'n aelodau o Bwyllgor Safonau Sir y Fflint ond ni wnaethont gymryd rhan mewn unrhyw benderfyniad ar yr eitem.

## **2 COFNODION CYFARFODYDD**

Cyflwynwyd cofnodion drafft cyfarfod y Pwyllgor Safonau a gynhaliwyd ar y dyddiadau isod a chadarnhawyd eu bod yn gywir:-

- 16 Mai 2025 (Gwrandawriad Lleol)
- 12 Mehefin 2025

Cadarnhaodd y Cadeirydd bod y camau gweithredu yn y cofnodion naill ai wedi cael eu cwblhau neu eu bod yn derbyn sylw.

Cyflwynwyd cofnodion drafft Panel Dethol y Pwyllgor Safonau a gynhaliwyd ar y dyddiadau isod a'u nodi er gwybodaeth:-

- 6 Tachwedd 2025
- 13 Tachwedd 2025

## **3 DATBLYGU AELODAU**

Cyflwynwyd - adroddiad gan y Rheolwr Dysgu a Datblygu Adnoddau Dynol er mwyn rhoi diweddariad i'r Pwyllgor Safonau ar yr hyfforddiant a gynigiwyd i aelodau ers cyfarfod diwethaf y Pwyllgor hwn ym mis Mehefin 2025.

Dywedodd y Swyddog Hyfforddi AD fod nifer yr aelodau sydd wedi cwblhau hyfforddiant mandadol wedi cynyddu. Dywedodd mai Diogelu sydd â'r gyfradd gwblhau isaf, sef 83%. Pwysleisiwyd fod cymorth ar gael i gael mynediad at fodiwlau hyfforddiant ar y Gronfa Ddysga os oes angen. Nodwyd na fydd angen i'r 29 aelod sydd wedi cwblhau'r modiwl Diogelu ailymweld â'r hyfforddiant yn ystod y cyfnod adnewyddu presennol o dair blynedd.

Bydd angen i'r Cyngor addasu ei hyfforddiant Diogelu er mwyn adlewyrchu Fframwaith Hyfforddiant newydd Gofal Cymdeithasol Cymru a'r canllawiau a ddiweddarwyd. Gofynnwyd am eglurder ynglŷn â'r rhaglen newydd ar gyfer modiwlau Diogelu a sut y byddai'n cael ei gweithredu.

Nodwyd fod cynnydd da'n parhau i gael ei wneud ar y Cynllun Datblygu ar gyfer Arweinyddion Grwpiau. Cynhelir y sesiwn hyfforddi olaf yn fuan, a darperir adborth maes o law.

Mae cydweithio agos rhwng y Tîm Dysgu a Datblygu AD a'r Gwasanaethau Democrataidd yn parhau i fod yn effeithiol.

Nodwyd hefyd y byddai'r tîm Dysgu a Datblygu yn anfon nodyn i atgoffa Aelodau pan fydd angen diweddarau hyfforddiant mandadol.

Gofynnodd y Cadeirydd am restr o aelodau sydd eto i gwblhau hyfforddiant mandadol.

**PENDERFYNWYD: -**

- **Nodi cynnwys yr adroddiad.**
- **Bod y Tîm Dysgu a Datblygu AD yn anfon nodyn atgoffa at aelodau sydd eto i gwblhau hyfforddiant Diogelu.**
- **Bod y Swyddog Hyfforddi AD yn anfon rhestr o aelodau nad ydynt wedi mynychu hyfforddiant mandadol at y Cadeirydd.**

**Gweithred: Gweler y Penderfyniad uchod**

#### **4 DIWEDDARIAD GWASANAETHAU DEMOCRATIADD**

Cyflwynwyd - adroddiad gan y Pennaeth Gwasanaethau Democratiaeth mewn perthynas â gwaith llywodraethiant a gyflawnwyd gan y Gwasanaethau Democratiaidd.

Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Democratiaidd fod 23 o aelodau etholedig wedi cyflwyno adroddiadau blynyddol ar gyfer 2024/25, ychydig yn llai na'r llynedd. Dywedodd fod lefelau ymateb Ynys Môn yn ffafriol o gymharu â chynghorau eraill yng ngogledd Cymru. Rhennir templed ar gyfer cofnodi adroddiadau blynyddol 2025/26 gydag aelodau ym mis Mawrth, i'w cwblhau erbyn diwedd mis Mai a'u cyhoeddi ym mis Mehefin 2026.

Dywedodd y Pennaeth Gwasanaethau Democratiaidd fod aelodau'n cael eu hatgoffa i ddiweddarau eu Cofrestrau o Ddiddordebau cyn pen 28 diwrnod os bydd unrhyw newid yn eu hamgylchiadau. Anfonwyd nodyn atgoffa ar 13 Ionawr gyda chyfarwyddiadau ar sut i ddiweddarau'r gofrestr ar-lein.

Nodwyd bod Arweinyddion Grwpiau'n derbyn diweddariad rheolaidd ynghylch hyfforddiant eu haelodau. Mae sgysiaau blynyddol hefyd yn cael eu cynnal rhwng Arweinyddion Grwpiau ac aelodau unigol, er mwyn trafod eu hanghenion hyfforddi a datblygu.

Bydd adolygiad o drefniadau etholiadau Cynghorau Tref a Chymuned yn cychwyn y mis hwn, er mwyn ystyried p'un a yw'r nifer bresennol o wardiau etholiadol ac aelodau ar Gynghorau Tref a Chymuned yn addas i'r pwrpas.

**PENDERFYNWYD nodi cynnwys yr adroddiad.**

**Gweithred: Dim**

#### **5 Cwynion Ymddygiad a Gyflwynwyd i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru (OGCC)**

Cyflwynwyd - adroddiad gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro mewn perthynas â chwynion ymddygiad a dderbyniwyd yn erbyn (a) Cynghorwyr Sir a (b) Cynghorwyr Cyngor Tref/Cymuned, ar gyfer Chwarter 1, 2 a 3 2025/26.

Dywedodd y Swyddog Monitro fod OGCC wedi ymchwilio i ddau achos yn erbyn Cynghorwyr Sir yn ystod y cyfnod. Cyfeiriwyd yr achos cyntaf, a dderbyniwyd ym mis Awst 2023, at y Pwyllgor Safonau er mwyn cynnal gwrandawriad. Cynhaliwyd

gwrandawriad lleol ar 16 Mai 2025, ac mae gweithredoedd yn deillio o'r mater bellach wedi'u cwblhau ac mae'r achos wedi'i gau.

Mae'r ail achos, a dderbyniwyd ym mis Awst 2024, yn parhau i gael ei ymchwilio. Ni dderbyniwyd unrhyw ddiweddariad gan OGCC.

Derbyniwyd un gŵyn gan OGCC mewn perthynas â Chynghorwyr Tref/Cymuned yn ystod Chwarter 1, a chynhaliwyd ymchwiliad cychwynnol. Yn ystod Chwarter 2, daeth OGCC i'r casgliad nad oedd y Cod Ymddygiad wedi cael ei dorri a chaewyd yr ymchwiliad. Derbyniodd OGCC ddwy gŵyn newydd ynglŷn â'r un mater yn ystod Chwarter 2, ond cawsant eu gwrthod.

Ystyriwyd tri chwyn newydd yn ystod Chwarter 3; gwrthodwyd dau yn ddiweddar ac mae un yn cael ei ymchwilio.

**PENDERFYNWYD nodi cynnwys Atodiadau 1 - 6 yn yr adroddiad.**

**Gweithred: Dim**

## **6 PENDERFYNIADAU A GYHOEDDWDYD GAN OMBWDSMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU AR GYFER HOLL GYNGHORAU CYMRU**

Cyflwynwyd - adroddiad gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro oedd yn crynhoi'r penderfyniadau a gyhoeddwyd gan OGCC mewn perthynas â chwynion Cod Ymddygiad yng Nghymru rhwng 1 Mehefin a 31 Rhagfyr 2025.

Dywedodd y Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol/Dirprwy Swyddog Monitro (LL) fod OGCC wedi cyhoeddi dwy Newyddlen Chwarterol, ynghyd ag Adroddiad Blyneddol ar gyfer 2024/25.

Roedd yr adroddiad yn tynnu sylw at y pwyntiau dysgu canlynol mewn perthynas â'r canfyddiadau a gyhoeddwyd:-

- Caniateir trafodaeth a her gadarn rhwng aelodau a swyddogion o dan y Cod. Tynnwyd sylw at yr angen i'r ddwy ochr ddangos parch at y naill a'r llall.
- Atgoffwyd aelodau bod ymddiheuriad cynnar, didwyll, a'r ffaith bod yr aelod wedi meddwl am yr hyn a wnaeth yn bethau cadarnhaol ym marn yr Ombwdsmon.
- Gellir cynorthwyo sefyllfa aelod yn fawr trwy ddarparu tystiolaeth ar y pryd a thystiolaeth o gadw cofnodion ac e-byst.
- Mewn perthynas ag un achos penodol, roedd yr Ombwdsmon yn awyddus iawn i ddeall yr hyfforddiant a ddarparwyd i aelodau ynghylch y Gorchmynion Sefydlog a Threfniadau Llywodraethu. Er y penderfynwyd nad oedd budd i'r cyhoedd trwy gymryd camau pellach, roedd yn amlwg nad oedd yr aelod wedi derbyn hyfforddiant yn yr achos hwnnw.

Awgrymodd y Cadeirydd y dylid anfon crynodeb o'r negeseuon allweddol yn dilyn pob cyfarfod o'r Pwyllgor Safonau at Gyngorau Tref a Chymuned. Trafododd y Pwyllgor y canfyddiadau a gyhoeddwyd gan OGCC ar gyfer dau achos, h.y. Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam a Chyngor Sir Powys a Chyngor Tref y Trallwng, a

chytunodd anfon y canfyddiadau a gyhoeddwyd ymlaen at y Cyngorau Tref a Chymuned.

**PENDERFYNWYD: -**

- **Nodi cynnwys y crynodebau achos.**
- **Cyfeirio prif bwyntiau'r canfyddiadau a gyhoeddwyd gan OGCC mewn perthynas â'r ddau achos uchod i'r Cyngorau Tref a Chymuned er gwybodaeth.**

**Gweithred: Gweler y Penderfyniad uchod.**

**7 PENDERFYNIADAU PANEL DYFANU CYMRU (PDC)**

Cyflwynwyd - adroddiad gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro yn crynhoi tri phenderfyniad a gyhoeddwyd gan Banel Dyfarnu Cymru (PDC) rhwng 1 Ionawr a 31 Mai 2025.

Tynnodd y Swyddog Monitro sylw at y pwyntiau dysgu o'r pum achos y cyfeiriwyd atynt yn yr adroddiad. Cyfeiriodd at ddau bwynt yn ymwneud â'r achos cyntaf, gyda'r cyntaf er ystyriaeth y Pwyllgor Safonau yn unig. Cyflwynwyd apêl yn erbyn penderfyniadau'r Pwyllgor Safonau cyn anfon yr achos ymlaen at Banel Dyfarnu Cymru (PDC). Canfu'r Tribiwnlys Apêl nad oedd y Pwyllgor Safonau wedi esbonio ei benderfyniad mewn llythyr penderfyniad ac roedd wedi methu â dangos sut y bu iddo arfarnu tystiolaeth, ac nid oedd wedi nodi rhesymau clir i gefnogi ei benderfyniadau.

Mae'r ail bwynt dysgu'n berthnasol i'r Pwyllgor Safonau a'i aelodau, sef nad oedd hawl gan y Pwyllgor Safonau i orfodi aelodau etholedig i fynychu hyfforddiant, dim ond eu hannog i gymryd rhan.

Mae'r ail achos yn ymwneud â gwahardd aelod am bedair blynedd. Y prif bwynt yn yr achos hwn yw bod y Ddeddf Cydraddoldeb yn cael blaenoriaeth yn hytrach nag Erthygl 10 - 'Rhyddid i Lefaru' mewn cyd-destun gwleidyddol, ac mae hynny'n cynnig amddiffyniad sylweddol yn y math hwn o gŵyn.

Roedd y pedwerydd achos yn gysylltiedig â thorri mwy nag un agwedd o'r Cod. Y wers a ddysgwyd oedd bod PDC wedi casglu fod y ffeithiau'n cefnogi'r penderfyniad bod sawl agwedd o'r Cod wedi cael eu torri. Er bod yr unigolyn yn aelod, penderfynodd y Panel nad oedd yn gweithio fel aelod ar y pryd a bod y toriad wedi digwydd yn ei fywyd preifat. Penderfynodd PDC fod yr aelod wedi dwyn anfri ar ei swydd fel Cyngorydd a'r Cyngor.

**PENDERFYNWYD nodi cynnwys y crynodebau achos.**

**Gweithred: Dim**

**8 CEISIADAU AM GANIATÂD ARBENNIG**

Cyflwynwyd - adroddiad gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y

Cyngor)/Swyddog Monitro ynglŷn â chanlyniad y ceisiadau am ganiatâd arbennig a ystyriwyd gan y Pwyllgor Safonau ers y cyfarfod diwethaf.

Dywedodd y Swyddog Monitro fod y Cynghorydd Keith Roberts a'r Cynghorydd Jeff Evans wedi cyflwyno ceisiadau am ganiatâd arbennig gan eu bod yn cynrychioli'r Awdurdod Lleol ar Fwrdd Llywodraethu Ysgol Uwchradd Caergybi. Nodwyd fod y Cynghorydd Jeff Evans yn Gadeirydd ar y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol hefyd.

Ar 9 Hydref 2025, ystyriwyd y ddau gais gan Banel Caniatâd Arbennig y Pwyllgor Safonau. Roedd y ddau Gynghorydd yn gofyn am ganiatâd i gymryd rhan mewn trafodaethau a phenderfyniadau yn y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar 15 Hydref 2025 mewn perthynas â'u diddordebau yn y cynnig ar gyfer Ysgol Uwchradd Caergybi.

Roedd y Cynghorydd Roberts wedi datgan diddordeb personol mewn perthynas â'r eitem hon.

**PENDERFYNWYD bod y Pwyllgor yn nodi'r caniatâd arbennig a roddwyd a'r amgylchiadau dros eu caniatáu.**

**Gweithred: Dim**

## **9 DIWEDDARIAD GAN Y RHEOLWR GWASANAETHAU CYFREITHIOL A DIPRWY SWYDDOG MONITRO**

Cyflwynwyd - adroddiad gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro er mwyn rhoi diweddariad i'r Pwyllgor ynghylch materion sy'n berthnasol i'r Pwyllgor Safonau.

Cyflwynodd y Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol/Dirprwy Swyddog Monitro (GPW) grynodeb o'r camau a gymerwyd gan y Gwasanaethau Cyfreithiol, fel a ganlyn: -

- Cymeradwywyd Adroddiad Blynnyddol y Pwyllgor Safonau ar gyfer 2024/25 gan y Cyngor llawn ar 25.9.25. Anfonwyd copi o'r adroddiad at OGCC.
- Ysgrifennodd y Pwyllgor Safonau at bob Cyngor Tref a Chymuned ar 6.8.25 i ofyn am gopi o'u cynlluniau hyfforddiant ar y Cod Ymddygiad. Dim ond 6 ymateb a dderbyniwyd hyd yma.
- Ysgrifennodd y Cadeirydd at OGCC ar 16.7.25 i fynegi pryderon y Pwyllgor ynghylch faint o amser mae'n cymryd i ymchwilio i honiadau. Derbyniwyd ymateb gan OGCC oedd yn cyfeirio at gynlluniau diweddar i wella eu hamseroedd, gan gynnwys dyrannu adnoddau ar gyfer swyddi newydd yn y tîm Cod Ymddygiad.

Mynegwyd pryderon ynghylch yr ymatebion gwael gan Gynghorau Tref/Cymuned. Roedd aelodau o'r farn fod angen atgyfnerthu'r neges fod gofyn statudol i bob Cyngor fod â chynllun hyfforddi. Cyfeiriodd y Cadeirydd at drafodaeth anffurfiol flaenorol, pan gytunodd y Pwyllgor i ddatblygu rhaglen hyfforddi i adolygu gwaith y Cynghorau Tref/Cymuned. Mewn ymateb, dywedodd y Swyddog Monitro fod rhaglen hyfforddi'n cael ei datblygu. Dywedodd y bydd angen dull sydd wedi'i dargedu'n well, yn ogystal â throsolwg ychwanegol gan y Pwyllgor Safonau.

Awgrymodd y Swyddog Monitro y dylai'r Pwyllgor ysgrifennu at Glercod Cyngorau Tref/Cymuned a gofyn am fanylion cyfleoedd hyfforddi a ddarparwyd ganddynt i'w Cyngorwyr yn ystod cyfnod o ddeuddeg mis, ac i ofyn hefyd am eu trefniadau ar gyfer y dyfodol. Nodwyd y byddai'r mater hwn yn cael ei drafod ymhellach yn anffurfiol.

**PENDERFYNWYD nodi'r adroddiad.**

**Gweithred: Dim**

## **10 NODIADAU BRIFFIO'R PWYLLGOR SAFONAU AR GYFER AELODAU**

Cyflwynwyd - adroddiad gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro ynglŷn â'r uchod.

Ar ôl ystyried adroddiad Archwilio Cymru mewn perthynas â materion llywodraethu yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam, dywedodd y Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol/Dirprwy Swyddog Monitro (GPW) y cytunwyd bod angen adolygu ac ailgyhoeddi'r nodiadau briffio i aelodau yn unol â'r amserlen a nodir yn yr adroddiad. Ystyrir bod diweddarau ac ailgyhoeddi'r nodiadau briffio yn arfer dda, er mwyn cefnogi a chynnal safonau da.

Pan fydd yr adolygiad wedi'i gwblhau, bydd y nodiadau briffio diwygiedig yn cael eu rhannu ag aelodau, Arweinyddion Grwpiau a'r Pwyllgor Safonau. Cadarnhaodd y Cadeirydd fod yr Arweinyddion Grwpiau wedi cytuno i hyrwyddo'r nodiadau briffio ymysg eu haelodau.

**PENDERFYNWYD nodi'r camau nesaf mewn perthynas â'r adolygiad ac ailddosbarthu Nodiadau Briffio Aelodau i aelodau, Arweinyddion Grwpiau a'r Pwyllgor Safonau.**

**Gweithred: Dim**

## **11 FFORWM PWYLLGOR SAFONAU CENEDLAETHOL CYMRU**

Cyflwynwyd - adroddiad gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro ynglŷn â'r uchod.

Dywedodd y Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol/Dirprwy Swyddog Monitro (GPW) fod cyfarfod o'r Fforwm wedi'i gynnal ar 23 Mehefin 2025. Canolbwyntiodd y drafodaeth ar faint o amser mae OGCC yn ei gymryd i ymchwilio i honiadau o dorri'r Cod Ymddygiad.

Nodwyd y byddai cyfarfod nesaf y Fforwm yn cael ei gynnal ar 26 Ionawr 2026, a bydd y Cadeirydd yn mynychu. Yn dilyn y cyfarfod, bydd y Cadeirydd yn rhannu ei sylwadau a chofnodion y cyfarfod gyda'r Pwyllgor hwn.

Roedd y Cadeirydd yn croesawu unrhyw eitemau er mwyn iddo gyflwyno cais i'w cynnwys ar raglenni cyfarfodydd y fforwm yn y dyfodol.

**PENDERFYNWYD nodi cynnwys yr adroddiad.**

**Gweithred: Dim**

**12 RHEOLIADAU LLYWODRAETH LEOL (PWYLLGORAU SAFONAU AC YMDDYGIAD AELODAU) (DIWYGIADAU AMRYWIOL) (CYMRU) 2025**

Cyflwynwyd - adroddiad gan y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro ynglŷn â'r ddeddfwriaeth uchod a ddaeth i rym ar 5 Ionawr 2026.

Dywedodd y Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol/Dirprwy Swyddog Monitro (LL) fod y newidiadau i'r ddeddfwriaeth yn cynnwys pennu meini prawf cymhwysedd ar gyfer aelodau lleyg ar Bwyllgorau Safonau. Mae'r newidiadau'n ymwneud â'r cyfnod o amser sy'n gorfod mynd heibio cyn y gall person a fu'n gweithio mewn awdurdod perthnasol yn y gorffennol wneud cais i fod yn aelod lleyg o Bwyllgor Safonau.

Gwnaethpwyd newidiadau pellach i Orchymyn Cod Ymddygiad (Cymru) 2008 trwy ychwanegu diffiniad o'r 'nodweddion gwarchodedig' a diwygio paragraff 4(a). Mae'r newid yn ehangu'r warchodaeth ac mae'n sicrhau fod y Cod yn cyd-fynd â chyfraith cydraddoldeb.

Dywedodd y Swyddog Monitro fod y newid yn y ddeddfwriaeth wedi'i gynnwys yn Rhaglen Waith y Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd, a bydd yn gweithio gyda'r Grŵp Tasg a Gorffen sy'n delio â materion a hyfforddiant cydraddoldeb.

**PENDERFYNWYD: -**

- **Nodi'r diwygiadau a'r camau fydd yn cael eu cymryd i weithredu a chydymffurfio â'r Rheoliadau.**
- **Bod y Pwyllgor Safonau yn ysgrifennu at aelodau i gadarnhau'r newidiadau yn y ddeddfwriaeth.**
- **Bod y Pwyllgor Safonau yn codi'r mater gyda Rheolwr Polisi a'r Gymraeg y Cyngor, er mwyn derbyn eglurhad ynglŷn â'r hyn sydd ynghlwm â'r gofyniad o ran deddfwriaeth, cyn adrodd yn ôl i'r Pwyllgor.**

**Gweithred: Gweler y Penderfyniad uchod.**

**13 CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD**

**PENDERFYNWYD mabwysiadu'r canlynol:-**

**“O dan Adran 100(A)(4) o Ddeddf Llywodraeth Cymru 1972, cau allan y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem a ganlyn oherwydd y tebygolrwydd y caiff gwybodaeth ei rhyddhau a honno'n wybodaeth y gwneir eithriad ohoni yn Atodlen 12A y Ddeddf honno ac yn y Prawf Budd y Cyhoedd sydd ynghlwm.”**

**14 CWYNIION YMDDYGIAD A GYFLWYNWYD I OMBWDMON GWASANAETHAU CYHOEDDUS CYMRU (OGCC)**



Cyflwynwyd - adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Busnes y Cyngor)/Swyddog Monitro, oedd yn darparu gwybodaeth bellach ynglŷn â phenderfyniadau OGCC yn ystod Chwarteri 1, 2 a 3 2024/25.

Dywedodd y Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol/Dirprwy Swyddog Monitro (LL) fod y tri hysbysiad penderfyniad a drafodwyd o dan Eitem 5 ar y rhaglen yn gysylltiedig â Chynghorwyr Tref/Cymuned wedi cael eu crynhoi yn Atodiad 1 er mwyn eu trafod ymhellach.

Yn yr achos cyntaf, nodwyd fod OGCC yn ymwybodol o faterion yn gysylltiedig â mynediad i'r cyhoedd yn ystod cyfarfodydd y Cyngor Tref/Cymuned hwn. Daeth i'r casgliad nad oedd tystiolaeth o fethu â chydymffurfio â'r Cod, felly ni chymerwyd camau pellach.

Yn yr ail achos, penderfynodd OGCC nad oedd y gŵyn yn cyrraedd y trothwy ar gyfer cynnal ymchwiliad. Rhoddwyd cyfle i'r achwynydd gyflwyno gwybodaeth bellach. Cyflwynwyd gwybodaeth gan yr achwynydd a chafodd ei ystyried. Daeth OGCC i'r casgliad nad oedd unrhyw dystiolaeth resymol gref o dorri'r Cod, felly ni chynhaliwyd ymchwiliad.

Yn y trydydd achos, rhoddwyd dewis i'r achwynydd ddarparu gwybodaeth bellach i gefnogi'r achos, ond ni chyflwynwyd gwybodaeth bellach. Penderfynodd OGCC beidio ag ymchwilio ymhellach i'r gŵyn.

**PENDERFYNWYD nodi cynnwys yr adroddiad.**

**Gweithred: Dim**

Daeth y cyfarfod i ben am 11:40 am

**MR TREFOR OWEN  
CADEIRYDD**